

Категорія справи № 420/11001/21: Адміністративні справи (з 01.01.2019); Справи з приводу регулюванню містобудівної діяльності та землекористування, зокрема у сфері; землеустрою; державної експертизи землепорядної документації; регулювання земельних відносин, з них.
Надіслано судом: 21.10.2021. Зареєстровано: 23.10.2021. Оприлюднено: 25.10.2021.
Дата набрання законної сили: 21.10.2021
Номер судового провадження: 854/8013/21

П'ЯТИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

21 жовтня 2021 р.м.ОдесаСправа № 420/11001/21Головуючий в 1 інстанції: Вовченко О.А.

П'ятий апеляційний адміністративний суд у складі колегії:

судді-доповідача - Стас Л.В.

суддів - Турецької І.О., Шеметенко Л.П.

розглянувши у письмовому провадженні апеляційну скаргу ОСОБА_1 на ухвалу Одеського окружного адміністративного суду від 13 липня 2021 року у справі за позовом ОСОБА_1 до Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області, 3-ті особи: ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , ОСОБА_4 , ОСОБА_5 , ОСОБА_6 , ОСОБА_7 , ОСОБА_8 , ОСОБА_9 , про визнання протиправним та скасування рішення, зобов'язати вчинити певні дії, -

ВСТАНОВИ В:

Позивач, ОСОБА_1 (далі - позивач, ОСОБА_1) звернувся із позовом до Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області, 3-ті особи: ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , ОСОБА_4 , ОСОБА_5 , ОСОБА_6 , ОСОБА_7 , ОСОБА_8 , ОСОБА_9 , в якому просив:

- визнати протиправним та скасувати п. 1 рішення Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області від 24.06.2021 року «Про відмову у затвердженні проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства» в частині відмови у затвердженні проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власності для ведення особистого селянського господарства орієнтовною площею 2,0000 га, яка розташована на території Куяльницької сільської ради, Подільського району, Одеської області, в зв'язку з тим, що слідчим відділом Подільського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Одеській області проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12019160180001654 від 26.12.2019 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.358 КК України, наступним громадянам: 1.2. ОСОБА_1 »;

- зобов'язати Куяльницьку сільську раду Подільського району Одеської області затвердити поданий ОСОБА_1 проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки 5122983400:01:001:0818 у власність орієнтовною площею 2,00 га земель сільськогосподарського призначення комунальної власності Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області для ведення особистого селянського господарства на території Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області за межами населеного пункту.

Ухвалою Одеського окружного адміністративного суду від 13 липня 2021 року позовну заяву ОСОБА_1 залишено без руху та надано позивачу десятиденний строк для усунення недоліків позовної заяви, зокрема для надання доказів надсилання листом з описом вкладення іншим учасникам справи копій поданих до суду документів.

На виконання вимог ухвали суду, 07 липня 2021 року ОСОБА_1 подав заяву про усунення недоліків, до якої надав доказ відправлення позову з додатками до Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області та відміткою про отримання відповідачем електронного листа.

Ухвалою Одеського окружного адміністративного суду від 13 липня 2021 року позов ОСОБА_1 - повернуто на підставі п.1 ч.4 ст. 169 КАС України.

Приймаючи рішення про повернення позовної заяви, суд першої інстанції виходив з приписів п. 1 ч. 4 ст. 169 КАС України, відповідно до якого позовна заява повертається позивачеві, якщо позивач не усунув недоліки позовної заяви, яку залишено без руху, у встановлений судом строк.

В апеляційній скарзі, ОСОБА_1, посилаючись на порушення судом першої інстанції норм процесуального права, просить скасувати ухвалу Одеського окружного адміністративного суду від 13 липня 2021 року та направити справу до суду першої інстанції для продовження розгляду.

В обґрунтування вимог апеляційної скарги апелянт посилався на те, що під час ухвалення судового рішення суд першої інстанції не врахував, що оскаржувана ухвала перешкоджає подальшому провадженню у справі, а також на те, що судом було допущено надмірний формалізм та непропорційність між застосованими засобами та постановленою метою, наслідком чого є порушення права особи на судовий захист.

Крім того, апелянт зазначав, що відсутність факту початку повноцінного функціонування ЄТІСТ не може бути перешкодою для роботи її підсистеми Електронний суд та відповідно, не усуває права особи на подання процесуальних документів через цю підсистему в електронній формі.

Відповідач, Куяльницька сільська рада, своїм процесуальним правом подання відзиву на апеляційну скаргу не скористався.

Колегія суддів, заслухавши доповідача, вивчивши матеріали справи, перевіrivши законність і обґрунтованість ухвали суду в межах доводів апеляційної скарги, вважає, що апеляційна скарга підлягає задоволенню, з таких підстав.

Наказом Державної судової адміністрації України № 628 від 22 грудня 2018 року запроваджено тестову експлуатацію підсистеми Електронний суд у всіх місцевих та апеляційних судах України, під час якої усі місцеві та апеляційні суди у ході тестового режиму експлуатації підсистеми зобов'язані дотримуватись вимог Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України № 30 від 26 листопада 2010 року у відповідній редакції (далі - Положення).

Згідно наказу ДСА України від 01.06.2020 № 247 Про запровадження в дослідну експлуатацію підсистем "Електронний суд" та "Електронний кабінет" запроваджено з 1 червня 2020 року в дослідну експлуатацію підсистеми "Електронний суд" та "Електронний кабінет" (далі - Підсистеми) у всіх місцевих та апеляційних судах України (крім Київського апеляційного суду) та Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду (далі - пілотні суди).

Таким чином, з 22 грудня 2018 року надсилання процесуальних документів в електронному вигляді передбачає використання сервісу Електронний суд, з попередньою реєстрацією офіційної електронної адреси (Електронного кабінету) та з обов'язковим використанням власного електронного підпису, що зроблено позивачем.

Крім того, 26 травня 2021 року набув чинності Закон України № 1416-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи», яким, окрім іншого, внесено зміни до КАС України.

Вимогами ч.7 ст. 44 КАС передбачено, що документи (в тому числі процесуальні документи, письмові та електронні докази тощо) можуть подаватися до суду, а процесуальні дії вчинятися учасниками справи в електронній формі з використанням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, за винятком випадків, визначених цим Кодексом.

Згідно вимог ч. 9 ст. 44 КАС України, у разі подання до суду документів в електронній формі учасник справи зобов'язаний надати доказ надсилання листом з описом вкладення іншим учасникам справи копій поданих до суду документів.

Отже, суд першої інстанції залишаючи без руху позовну заяву ОСОБА_1 виходив з саме цієї норми.

Разом з цим, суд враховує, що спеціальною статтею щодо порядку подачі позовної заяви, зокрема, в частині визначення документів, що додаються до неї є ст. 161 КАС України.

Відповідно до ч.1, 2 вказаної статті до позовної заяви додаються її копії, а також копії доданих до позовної заяви документів відповідно до кількості учасників справи, крім випадків, визначених частиною другою цієї статті.

Суб'єкт владних повноважень при поданні адміністративного позову зобов'язаний додати до позовної заяви доказ надіслання рекомендованим листом з повідомленням про вручення іншим учасникам справи, які не мають офіційної електронної адреси, копії позовної заяви та доданих до неї документів.

У разі подання до суду документів в електронній формі суб'єкт владних повноважень зобов'язаний надати доказ надсилання листом з описом вкладення іншим учасникам справи копій поданих до суду документів.

Крім того, слід зазначити, що ч.2 ст. 174 КАС України встановлено, що одночасно з копією ухвали про відкриття провадження у справі учасникам справи надсилається копія позовної заяви з копіями доданих до неї документів.

Апеляційним судом встановлено, що на виконання ухвали суду про залишення позову без руху, позивачем направлено на адресу суду підтвердження щодо направлення позову з додатками до Куяльницької сільської ради та з відміткою про отримання відповідачем електронного листа, що свідчить про відсутність жодного порушення прав учасників справи.

Колегія суддів також враховує, що згідно вимог статті 6 Конвенції про захист прав і основоположних свобод, кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом.

Надмірний формалізм у трактуванні національного процесуального законодавства, згідно усталеної практики Європейського суду з прав людини, визнається ним неправомірним обмеженням права на доступ до суду (як елементу права на справедливий суд згідно зі ст. 6 Конвенції).

Так у справі «*Delcourt v. Belgium*» (заява № N 2689/65) Європейський суд з прав людини зазначив, що у демократичному суспільстві у світі розуміння Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (далі Конвенція), право на справедливий суд посідає настільки значне місце, що обмежувальне тлумачення статті 6 не відповідало меті та призначенню цього положення.

Згідно висновків, викладених в рішеннях Європейського суду з прав людини, занадто суворе трактування національним законодавством процесуального правила (надмірний формалізм) можуть позбавити заявників права звертатись до суду («*Perez de Raela Cavaniles v. Spain*» (заява №28090/95), «*Beles and others v. the Czech Republic*» (заява № 47273/99), «*RTBF v. Belgium*» (заява №50084/06).

У рішенні по справі «*Мірагаль Есколано та інші проти Іспанії*» Європейський суд з прав людини вказав, надто суворе тлумачення внутрішніми судами процесуальної норми позбавляє заявників права доступу до суду і завадило розгляду їхніх позовних вимог. Це визнане порушенням п. 1 ст. 6 Конвенції.

Таким чином, повернення позовної заяви виключно з підстав ненадання позивачем доказів надсилання листом з описом вкладення іншим учасникам справи копій поданих до суду документів, за умови наявності у суду інформації про надіслання таких документів, а також з урахуванням обов'язку суду направити копію позову та доданих документів відповідачу у разі відкриття провадження у справі, представляє собою по суті надмірний формалізм у тлумаченні національного процесуального законодавства, чим не виправдано обмежується доступ позивача до правосуддя.

З огляду на викладене, колегія суддів вважає, що суд першої інстанції дійшов помилкового висновку про повернення позовної заяви.

За приписами ст. 320 КАС України підставами для скасування ухвали суду, яка перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції є: 1) неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи; 2) недоведеність обставин, що мають значення для справи, які суд першої інстанції визнав встановленими; 3) невідповідність висновків суду обставинам справи; 4) неправильне застосування норм матеріального права чи порушення норм процесуального права, які призвели до неправильного вирішення питання.

Відповідно до ч. 3 ст. 312 КАС України, у випадках скасування судом апеляційної інстанції ухвал про відмову у відкритті провадження у справі, про повернення позовної заяви, зупинення провадження у справі, закриття провадження у справі, про залишення позову без розгляду справа (заява) передається на розгляд суду першої інстанції.

Таким чином, відповідно до ч. 3 ст. 312, п. 4 ч. 1 ст. 320 КАС України, апеляційна скарга має бути задоволена, ухвала суду першої інстанції скасована, а справа направлена до суду першої інстанції для продовження розгляду.

Керуючись ст. ст. 308, 311, 312, 320, 322, 325, 328, 382 КАС України, суд, -

ПОСТАНОВИВ:

Апеляційну скаргу ОСОБА_1 - задовольнити.

Ухвалу Одеського окружного адміністративного суду від 13 липня 2021 року - скасувати.

Справу за позовом ОСОБА_1 до Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області, 3-ті особи: ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , ОСОБА_4 , ОСОБА_5 , ОСОБА_6 , ОСОБА_7 , ОСОБА_8 , ОСОБА_9 , про визнання протиправним та скасування рішення, зобов'язати вчинити певні дії - направити до суду першої інстанції для продовження розгляду.

Постанова апеляційного суду набирає законної сили з дати її прийняття та оскарженню в касаційному порядку не підлягає.

Повний текст судового рішення складено 21.10.2021 року.

Головуючий суддя Стас Л.В.Судді Турецька І.О. Шеметенко Л.П.